

Pedagogisch werkplan

KO Stroomdal

versie 2018

Datum: 20-07-2018

IRIS
OPVANG

Inhoud

Inleiding.....	3
Pedagogische visie	4
Kinderopvang en VVE.....	4
Werkwijze Kind centraal	5
Betrokkenheid van ouders	5
Samenwerking met de school	5
Christelijk karakter	5
Groepsgrootte	5
Uitstapjes en activiteiten.....	6
Plaatsing van kinderen met een medische indicatie	6
Ontwikkeling van het kind.....	6
Veiligheid Fysieke veiligheid.....	6
Persoonlijke competenties	7
Sociale competenties	7
Waarden en normen	8
Protocollen en werkinstructies	8
Calamiteiten, veiligheid, gezondheid en preventie	8
Voedselhygiëne en gezondheid.....	8
Voeding	9
Ontwikkelingsproblemen bij kinderen en het welbevinden van kinderen	9
Kindermishandeling.....	9
Vier ogen/oren principe	10
Uitstapjes dagopvang	10
Pedagogische middelen	10
De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind	10
Basishouding van de pedagogisch medewerker	10
Brenge en halen	11
Geborgenheid en veiligheid	11
Gewetensvorming	11
Keuzes maken.....	11
Knuffels & spenen	12
Motiveren.....	12
Normen en waarden	12
Observaties & 10-minutengesprekken.....	12
Bijzonderheden in de ontwikkeling of andere problemen	12
Opvallend gedrag	13

Privacy	13
Rituelen	13
Stimuleren tot zelfstandigheid	13
Straffen en belonen.....	13
Verschonen.....	14
Zelfvertrouwen.....	14
Zindelijkheid	14
De interactie tussen de kinderen onderling: de groep	14
Dagprogramma.....	14
Eten en drinken	15
Groepsactiviteiten	15
Routines en regels	16
Stimuleren van contacten	16
Wennen	16
De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten	16
Binnenruimte.....	17
Buitenruimte	17
Slaapruimte	17
Beleid Veiligheid en gezondheid	17
Ons activiteitenaanbod	17
Buiten spelen.....	18
Feesten	18
Samenwerkingsverbanden	18
Verjaardagen	18
Het spelmateriaal dat wij aanbieden	18
Audiovisuele middelen	19
Cognitieve ontwikkeling	19
Creatieve ontwikkeling	19
EHBO.....	19
Emotionele ontwikkeling.....	19
Motorische ontwikkeling.....	19
Taalontwikkeling	19
Ziekte.....	20
Zintuiglijke ontwikkeling.....	20
Tot slot	21

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van het **kinderdagverblijf Stroomdal** van **IRIS Opvang** welke gevestigd is in de dislocatie **Stroomdal**. In dit pedagogisch werkplan staat beschreven hoe de dagelijkse gang van zaken is en de manier waarop de pedagogisch medewerkers hun kerntaak vervullen.

Het eerste deel geeft in enkele bewoordingen de pedagogische visie van **IRIS Opvang** weer. Voor de volledige tekst verwijzen wij naar het pedagogisch beleidsplan van **IRIS Opvang**.

Het tweede deel is van toepassing op ons kinderdagverblijf en beschrijft de dagelijkse gang van zaken en ons pedagogisch handelen daarin.

Pedagogische visie

Bij IRIS Opvang staat het kind centraal. Het moet zich kunnen ontwikkelen in zijn eigen tempo. De ontwikkeling van een kind gaat met sprongetjes en wanneer het toe is aan een volgende sprong geeft het dat vroeg of laat vanzelf aan. Met een veilige en uitdagende speel en leefomgeving stimuleren we die ontwikkeling. Dat doen we op motorisch, zintuiglijk en creatief vlak. Aan de hand van materialen, activiteiten en spel kan het kind zich ontwikkelen. Het is niet ons doel om een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Elk kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en dat respecteren wij.

Onze kinderopvang is gevestigd in de **Basisschool Stroomdal**. Dit is een christelijke school waar de bijbel als leidraad fungeert. Ook wij zijn een christelijke organisatie en hebben het zelfde uitgangspunt.

Op de **Basisschool Stroomdal** wordt gewerkt met **de principes van Dalton**. Samenwerken, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid zijn alom vertegenwoordigd in het onderwijs. Wat een kind zelf kan, hoeft een volwassene niet te doen. Eigen verantwoordelijkheid voor gedrag, omgeving en ontwikkeling is volgens het Daltonprincipe van groot belang. Wij sluiten ons aan bij de denkwijze van de school; zowel in de organisatie als in de benadering van kinderen. We proberen door de samenwerking tussen leerkracht en opvang een doorgaande lijn te creëren .

Kinderopvang

De kinderopvang biedt een vast programma. Dat geeft de kinderen structuur, regelmaat en veiligheid. Tussen het eten, drinken en slapen door is er ruimte om vrij te spelen of mee te doen aan activiteiten als voorlezen, zingen, spelletjes, knutselen en buiten spelen. Ook wandel-uitstapjes behoren tot de mogelijkheden.

De pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om de kinderen al spelend te begeleiden in hun ontwikkeling. Middels thema's dienen zich leermomenten aan die we spelenderwijs benutten. Dit kan zijn op het gebied van lichamelijke, cognitieve en sociale ontwikkeling. Denk daarbij aan het aanwijzen van lichaamsdelen, het herkennen van kleuren, het spelen met taal en het oefenen met weerbaarheid.

VVE

Peuters worden binnen de kinderopvang voorbereid op de overgang naar de basisschool. Daarvoor hebben we nauw overleg met de school en worden de kinderen gevolgd in hun ontwikkeling. Middels het gecertificeerd VVE programma Piramide krijgen de peuters veel aangeboden en worden ze in hun ontwikkeling gestimuleerd. Vanaf 2,5 jaar gaan kinderen indien mogelijk elke dag onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de instroomgroep. Er worden gezamenlijk allerlei activiteiten gedaan. Het thema en methode van de basisschool en kinderopvang worden afgestemd op elkaar.

Warme overdracht

Peuters worden binnen de kinderopvang voorbereid op de overgang naar de basisschool. Daarvoor hebben we nauw overleg met de school en worden de kinderen gevolgd in hun ontwikkeling. Peuters kunnen alvast wennen in groep 1 op school. Het eindgesprek met ouders van het kind vindt plaats bij 3 jaar en 11 maanden, zodat de overdracht kan plaats vinden voordat het kind kan wennen op de basisschool. De pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf en tevens mentor van het kind, bespreekt middels het formulier warme overdracht met de juf of meester van de kleutergroep. Er wordt gesproken over de ontwikkeling en welbevinden van het kind. Hiervoor wordt vooraf toestemming gevraagd aan ouders. Mocht er eerder gewend worden op de basisschool dan wordt

het tijdstip van wennen aangepast. Per school kan de wenperiode anders zijn. We sluiten ons aan bij de school. Dit geldt ook voor de scholen die niet onder de verenging van IRIS vallen. Indien een kind de overgang maakt van de kinderopvang naar de buitenschoolse opvang bij IRIS Opvang heeft de mentor van het kind een overdracht met de pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang. Als ouders er prijs op stellen kunnen ze bij de overdrachtsgesprekken aanwezig zijn.

Werkwijze

Kind centraal

De behoefte van het kind staat centraal in onze kinderopvang. Ons team van gediplomeerde professionals zorgt voor een veilige en zorgzame omgeving waar kinderen fijn kunnen spelen en zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. We nemen het individu serieus en zorgen dat ieder kind erbij hoort. Zelfstandigheid en liefdevolle aandacht gaan hier hand in hand. Met een veilige en uitdagende omgeving stimuleren we die ontwikkeling. Dat doen we op motorisch, zintuiglijk en creatief vlak. Aan de hand van materialen, activiteiten en spel kan het kind zich ontwikkelen.

Betrokkenheid van ouders

Met de grootst mogelijke zorg en toewijding vangen wij de kinderen op. Voor ouders is het belangrijk om te weten wat er overdag gebeurt. Daarom doen de pedagogisch medewerkers aan het eind van de dag mondeling verslag aan de ouders die de kinderen komen ophalen.

Samenwerking met de school

De kinderopvang, buitenschoolse opvang, en de school werken nauw samen. Met de opvang sluiten we aan bij de visie van de schoolvereniging Iris: 'oog voor pupillen'. Bij **IRIS Opvang** "staat het kind centraal". De waarden en normen die op school gelden, gelden ook in de opvang. Bovendien zijn kinderen gewend aan het gebouw en de cultuur. Dat zorgt voor rust en eenheid waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Er wordt samengewerkt op verschillende bij de volgende activiteiten:

- Tutor lezen: Kinderen uit de bovenbouw gaan voorlezen. Kinderen worden voorgelezen in atrium of hal.
- Thema's van VVE methode piramide worden afgestemd op elkaar.
- Activiteiten zoals koningsoptocht.
- Structureel overleg met school, afstemmen doorgaande leerlijn.
- Instroomgroep en peuters.
- Gymmen in speellokaal met instroomgroep.
- We maken gebruik van de dierenweide.

Christelijk karakter

Het christelijke karakter is merk- en voelbaar. In de omgang met elkaar, in het bidden en danken voor en na het eten, in de christelijke liedjes die we luisteren en zingen, in de aandacht die we geven aan christelijke feestdagen en in het feit dat er tussen de leesboeken in de kast bijvoorbeeld ook een kinderbijbel te vinden is.

Groepsgrootte

Op de kinderopvang hebben we 12 kindplaatsen. We vangen de kinderen op in een verticale groep. Dat wil zeggen dat 0 tot 4-jarigen bij elkaar in de groep zitten.

Heel incidenteel clusteren we de BSO- en de KO-groep. Als de aantallen het toelaten kan het zijn dat we de groepen als geheel samenvoegen of als er meer dan 10 kinderen bij de BSO zijn dat we de jongste kinderen dan bij de KO opvangen. Ook aan het einde van de dag voegen we, als de kind-aantallen dat toelaten, groepen samen.

Uitstapjes en activiteiten

We maken gebruik van het aangrenzende en omheinde (kunst)gras om buiten te spelen. Als de situatie er naar is kunnen we ook gebruik maken van het schoolplein. Elke locatie heeft een andere omgeving. Bij locatie KO Stroomdal hebben we de mogelijkheid om naar verschillende speeltuinen in de wijk te gaan. We gaan ook naar een wandelgebied in de buurt waar kinderen een stukje natuur kunnen ontdekken.

Als er vervoer per auto nodig is, wordt altijd vooraf toestemming aan de ouders gevraagd.

De baby's worden vervoerd in een maxi-cosi en kinderen vanaf 9 a 10 mnd worden vervoerd met een kinderzitje.

Plaatsing van kinderen met een medische indicatie

Ouders van kinderen met een medische indicatie vragen we om vooraf contact op te nemen met de leidinggevende van de betreffende opvang om de mogelijkheden te bespreken en te zien of de betreffende opvang de beste omgeving is voor het kind.

Ontwikkeling van het kind

Veiligheid

Fysieke veiligheid

Bij de inrichting van de opvang hebben we kindvriendelijke normen gehanteerd. Zo zijn er bijvoorbeeld vingerbeveiligingsstrips bij de deuren en hebben we stopcontactbeveiliging geplaatst. Op basis van de wet innovatie kwaliteit kinderopvang hebben wij een beleid Veiligheid en Gezondheid opgesteld. Er is een RIE uitgevoerd en continu worden de grote en minder grote risico's in kaart gebracht. We maken gebruik van een ongefallen registratie en evaluatie. Tijdens een klein team overleg en locatieoverleg staat veiligheid en gezondheid op de agenda. We kijken steeds kritisch hoe we situaties en procedures kunnen verbeteren.

Emotionele veiligheid

a. Emotionele veiligheid in de relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker.

De aanwezigheid van vaste en vertrouwde groepsleiding is de basis voor een goede relatie tussen kind en leiding. Bij de samenstelling van een team wordt onder meer gekeken naar de variatie in leeftijd, ervaring en creativiteit. Zo bieden we ieder kind de gelegenheid zich helemaal thuis en op zijn gemak te voelen bij de leiding.

b. Emotionele veiligheid door gestructureerde inzet van binnen- en buitenruimte.

Ieder kind wordt opgevangen in de groepsruimte. De groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. Deze ruimte is zodanig ingericht en ingedeeld dat ieder kind op zijn eigen leeftijd afgestemde activiteiten kan ontwikkelen.

c. Emotionele veiligheid door overzichtelijke groepen

In de kinderopvang hangt de hoeveelheid pedagogisch medewerkers ten opzichte van het aantal kinderen mede af van de leeftijden van de aanwezige kinderen. We hanteren de wettelijke normen die te vinden zijn op www.1ratio.nl

Het aantal vaste gezichten voor nul jarigen is twee pedagogisch medewerkers. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. We streven naar stabiliteit, maar bij ziekte of vakantie kunnen we dit niet altijd garanderen.

d. Emotionele veiligheid binnen de groep.

De groep heeft zo mogelijk een vaste samenstelling, wat de veiligheid en de mogelijkheid om vertrouwd te raken met groepsgenoten bevordert.

e. Emotionele veiligheid door middel van (vaste) activiteiten.

In de opvang draait het om ritme en regelmaat; vaste activiteiten op vaste momenten bieden het kind zekerheid en structuur. Ook vaste rituelen zijn hier onderdeel van. Wij bieden bijvoorbeeld voor

de maaltijd, het vieren van verjaardagen en het zingen van een liedje voor een drinkmoment. Daarnaast biedt het programma ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en het al dan niet meedoen met de groep. De pedagogisch medewerker stelt zich troostend, helpend, bevestigend, sensitief en alert op.

f. Emotionele veiligheid door de juiste inzet van spelmateriaal bij de kinderopvang is ruim voldoende spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Een groot deel van het materiaal is zo opgesteld dat kinderen zelf kunnen kiezen en het zelfstandig kunnen gebruiken.

Persoonlijke competenties

a. Ontwikkeling van persoonlijke competenties door interactie tussen kind en pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker stimuleert een kind om grenzen te ontdekken en verleggen. Daarbij draait het om kunnen, willen en durven. De pedagogisch medewerker maakt het kind bewust van zijn capaciteiten en kwaliteiten, speelt in op grapjes, gebruikt humor en doet 'gek' samen met de kinderen. Door in te gaan op initiatieven van een kind en het kind te belonen, prijzen en complimenteren worden nieuwe stappen bevestigd.

b. Ontwikkeling van persoonlijke competenties in de binnen- en buitenruimtes. De ruimte is voor kinderen op herkenbare wijze ingedeeld. Denk daarbij niet alleen aan plaatsen voor rust en actie, maar ook aan het aanbieden van diverse mogelijkheden, passend bij de leeftijd en het ontwikkelingsstadium van een kind. Bovendien bestaat er evenwicht tussen veiligheid en uitdaging.

c. Ontwikkeling van persoonlijke competenties in de groep. De groep is een leefgemeenschap waarin geoefend wordt met mogelijkheden, grenzen, aardigheid/onaardigheid, het delen van plezier en gewenst en/of ongewenst gedrag. Met verschillende activiteiten kunnen de kinderen zichzelf onderscheiden. Onze medewerkers stimuleren de kinderen door ze uit te nodigen om activiteiten te ondernemen. Op deze positieve manier kunnen de kinderen hun zelfvertrouwen, initiatief en zelfredzaamheid ontwikkelen.

d. Ontwikkeling van persoonlijke competenties met activiteiten. De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte voor eigen initiatief binnen activiteiten. Zo ontdekt het kind zijn persoonlijkheidskenmerken, zoals interesses.

e. Ontwikkeling van persoonlijke competenties met spelmateriaal. Het spelmateriaal past bij de leeftijd en ontwikkelingsfase en de fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling. De wijze waarop de pedagogisch medewerker het spelmateriaal aanreikt, biedt kansen voor individuele leermomenten en zelfoverwinning.

Sociale competenties

a. Ontwikkeling van sociale competenties door interactie tussen kind en pedagogisch medewerker. De rol van de pedagogisch medewerker is afhankelijk van de situatie en kan bijvoorbeeld sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend, enthousiasmerend of verbindend zijn.

b. Ontwikkeling van sociale competenties in de binnen- en buitenruimte. Het speellokaal en de buitenruimte dagen uit om te rennen, klimmen, fietsen, spelen met zand en ontdekken. In de kinderopvang biedt de eigen ruimte genoeg mogelijkheden voor het ontmoeten van anderen en het (daardoor) ontwikkelen van sociale competenties.

c. Ontwikkeling van sociale competenties in de groep. In een verticale groep leren kinderen omgaan met de verschillen tussen groepsgeenootjes en zich te verplaatsen in de belevingswereld van kinderen die ouder of jonger zijn. Er is ruimte voor vragen en verhalen over thuis, vriendjes en vriendinnetjes en allerlei situaties die voor het kind belangrijk zijn.

d. Ontwikkeling van sociale competenties middels activiteiten. In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleinere groepen. Binnen het spel worden de kinderen gestimuleerd tot samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar en rekening houden met elkaar.

e. Ontwikkeling van sociale competenties middels spel materiaal. Het spelaanbod sluit aan bij de wens om kinderen zowel individueel als gezamenlijk te laten spelen. Het spel materiaal is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht.

Waarden en normen

a. Het socialisatieproces wordt versterkt door de interactie tussen het kind en de pedagogisch medewerker. Onze waarden en normen sluiten aan bij die van de schoolcultuur: elkaar met de naam aanspreken, op je beurt wachten en niet door elkaar heen praten bijvoorbeeld. Daarnaast worden bij **IRIS Opvang** omgangsregels gehanteerd. In het benaderen van kinderen houden we altijd rekening met het kind als uniek persoon. We kijken altijd naar het kind als individu met eigen persoonlijkheden, achtergrond, leeftijd. Dat vraagt verschil in benadering. Kijken altijd naar het kind als individu ten aanzien van onder andere het oplossen van conflicten, grenzen stellen, corrigeren, gezamenlijk eten, samen bidden en danken bij de maaltijd. In het teamoverleg worden persoonlijke waarden en normen besproken. De opvattingen van medewerkers en de richtlijnen van **IRIS Opvang** stemmen we af.

b. De groep draagt bij aan het socialisatieproces van het kind. De kinderen leren binnen de groep; de kinderen beleven samen iets leuks, spannends, vervelends, verdrietigs of ontroerends. Uiteraard is er volop gelegenheid om over die belevenissen te praten met de grotere kinderen. Wij betrekken kinderen door middel van gesprekjes, als er iets spontaans gebeurt binnen de groep.

c. Activiteiten dragen bij aan het socialisatieproces van het kind. Binnen activiteiten worden regels en afspraken nageleefd. Zo stimuleren we kinderen om tijdens activiteiten rekening te houden met elkaar, samen te delen en elkaar te helpen. Op die manier ontstaat solidariteit. In de activiteitenplanning wordt zo mogelijk aandacht besteed aan christelijke feestdagen.

d. Het socialisatieproces van het kind wordt gestimuleerd door spel materiaal. Spel materiaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, bedjes, winkeltje, indianentent, speelboerderij, verkleedkleren, koffertjes en tassen bijvoorbeeld.

Protocollen en werkinstructies

Bij **IRIS Opvang** staat kwaliteit hoog in het vaandel. Dit betekent, dat wij onze handelswijze hebben vastgelegd in protocollen en werkinstructies. Deze worden regelmatig besproken en bijgesteld. **IRIS Opvang** op eenzelfde manier.

Een aantal van deze protocollen staat hier onder kort beschreven.

Calamiteiten, veiligheid, gezondheid en preventie

Op iedere locatie ligt een calamiteitenplan. Er wordt jaarlijks een calamiteitenoefening gehouden in samenwerking met school. Er worden maatregelen getroffen om de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zoveel mogelijk te waarborgen en de risico's te beperken. **IRIS Opvang** heeft een beleid veiligheid en gezondheid opgesteld. De gezondheidsregels worden in huisregels voor kinderen, ouders en medewerkers opgesteld. We hanteren de richtlijnen van de GGD.

Voedselhygiëne en gezondheid

De Wet op de Productaansprakelijkheid bepaalt dat **IRIS Opvang** verantwoordelijk is voor het verstrekken van een veilig product (zoals eten en drinken) aan de kinderen. De Warenwet (waarin de hygiëne code voor kinderdagverblijven is opgenomen) bepaalt in aansluiting hierop dat **IRIS Opvang** een zodanig systeem voor voedsel hygiëne hanteert dat tijdens alle fases van het voedsel proces er op een hygiënische verantwoorde manier wordt gewerkt. Om een gezonde omgeving te kunnen realiseren zijn naast de schoonmaakroosters (volgens richtlijnen van de GGD) ook regels nodig waaraan kinderen, ouders en medewerkers zich houden.

We hanteren preventieve maatregelen bij warm weer. Deze staan beschreven in een hitteprotocol.

Met behulp van het beleidsplan veiligheid en gezondheid wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen leren omgaan met kleine risico's en zowel zij als de medewerkers beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen.

Slapen

In ons protocol wiegendood zijn er zaken opgenomen hoe wij kinderen te slapen leggen en hoe het klimaat moet zijn om het kind veilig te laten slapen.

Voeding

Wij willen kinderen verschillende smaken aanbieden zowel hartig als zoet. Wij houden rekening met allergieën bij kinderen. Daarvoor hebben wij aan de binnenkant van een keukenkastje een lijst hangen met de bijzonderheden van de kinderen. We hanteren de richtlijnen van het voedingscentrum. Daarnaast hebben we een voedingsbeleid waarin de uitgangspunten omtrent voeding beschreven staan.

Baby's nemen hun eigen flesvoeding mee en ouders geven middels het meegebrachte kindschriftje de hoeveelheid en voedingstijd aan.

Deze tijden en hoeveelheden nemen wij over op onze daglijst, zodat wij een goed overzicht hebben. Poedermelk wordt opgewarmd in de magnetron. Borstvoeding gaat bij binnenkomst in de koelkast en evt. kan er een kleine hoeveelheid in de vriezer. Borstvoeding wordt opgewarmd in een flessenwarmer. Tijdens het intakegesprek krijgen ouders een "instructie meebrengen afgekolfde moedermelk" mee.

Alle voedingen zijn voorzien van naam en (openings)datum.

Flessen gaan mee naar huis en ouders dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het uitkoken ervan.

Ouders geven aan wanneer te starten met fruit of groentehap. Dit laatste geven wij tot ze 1 jaar zijn.

Vanaf ongeveer 1 jaar eten en drinken de kinderen mee met het dagprogramma van de groep.

Eten wij brood met de kinderen mogen zij dit zelf smeren. Elk kind heeft hiervoor zelf een kindermes.

Voor elk beleg is er apart een mes; dit om te voorkomen dat beleg/voedsel bij elkaar komt.

Ontwikkelingsproblemen bij kinderen en het welbevinden van kinderen

Binnen IRIS Opvang volgen de pedagogisch medewerkers het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen. Kinderen worden structureel gevolgd in hun ontwikkeling. Daarvoor gebruiken we het Pravoo volgsysteem. Tijdens klein team overleg bespreken pedagogisch medewerkers samen met de assistent-leidinggevende de ontwikkeling van de kinderen. Mochten er signalen zijn van ontwikkelingsproblemen bij een kind dan gaan wij hierover in gesprek met de ouders. Het gesprek met ouders vindt plaats met de mentor van het kind, assistent leidinggevende of eventueel met leidinggevende.

Kindermishandeling

Kinderopvang is bij uitstek een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Kindcentra dragen een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen moeten worden doorgegeven aan de instanties die hulp kunnen bieden aan het gezin. De pedagogisch medewerkers en de managers hebben hierin een duidelijke taak. Zij zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. Nadat zij signalen hebben opgemerkt is het ook

hun taak actie te ondernemen aan de hand van de meldcode. Wij verwijzen hier naar de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van **IRIS Opvang** waarin de Sociale kaart is opgenomen.

Vier ogen/oren principe

Het 4-ogen en oren principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten kunnen houden op kinderen in kinderdagverblijven. Het gaat er om dat anderen kunnen zien of horen wat een leidster op de groep doet. Daarom is er veel glas verwerkt in de kinderopvangruimte. Als de groep groot genoeg is, zijn er genoeg pedagogisch medewerkers op de groep. Voor momenten waarop de groep kleiner is en er maar één pedagogisch medewerker aanwezig is, zijn andere volwassenen in de buurt. Te denken valt aan ouders die kinderen komen brengen of halen en collega's van de school en de BSO.

Tijdens vakanties kunnen de BSO en kinderopvang samenwerken als de kind-aantallen dat toelaten. Bij onderbezetting in de vakanties voegen we de kinderopvanggroepen incidenteel samen voor een extra activiteit of uitstapje. Zo garanderen we het 4-ogen principe.

Uitstapjes dagopvang

Aan ouders wordt tijdens het kennismakingsgesprek medegedeeld dat we met hun kind(eren) met inachtneming van onderstaande afspraken naar buiten gaan of de locatie verlaten voor uitstapjes. Voor de dagopvang is dit met name wandelen in de wijk, met of zonder de kinderwagen, naar speeltuintjes in de buurt. Voor baby's en kinderen die nog niet kunnen lopen hebben wij een kinderwagen of buggy. Als een groep gaat wandelen in de wijk dan mogen de pedagogisch medewerkers het aantal kinderen meenemen dat volgens de kind-ratio (aantal kinderen per pedagogisch medewerker) is toegestaan. Als we met de dagopvang een dagje weg gaan, wordt dat vooraf bekend gemaakt. Bij deze georganiseerde uitstapjes buiten de deur, eventueel met autovervoer wordt er meer begeleiding ingezet om toezicht te kunnen houden. Kinderen zitten in veilige zitjes. In geval van georganiseerde uitstapjes wordt aan ouders gevraagd een toestemmingsformulier in te vullen en te ondertekenen.

Pedagogische middelen

Wij hanteren de volgende pedagogische middelen:

- De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind
- De interactie tussen de kinderen onderling: de groep
- De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten
- Ons activiteiten aanbod
- Het spelmateriaal dat wij aanbieden

De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind

Ieder moment waarop wij in contact zijn met de kinderen, is een pedagogisch moment. De pedagogisch medewerker is in die zin een 'levend pedagogisch middel'. Als een kind iets doet wat wij niet goed vinden, dan keuren wij het gedrag, de handeling van het kind af, maar niet het kind zelf. Wij geven ik-boodschappen af en zeggen wat we wél verwachten van een kind en niet alleen wat niet mag. Ook leggen wij uit waarom wij gedrag wel of niet goedkeuren. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die gedurende een dag op het kinderdagverblijf aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

Wij stralen plezier en enthousiasme uit.

Wij nemen de kinderen serieus.

Wij sluiten ons aan op de ontwikkeling van het kind.
Wij kijken en luisteren goed naar kinderen.
Wij werken met warmte en betrokkenheid.
Wij denken na over wat we doen, waarom we iets doen en wat we ermee bereiken.
Wij staan open voor nieuwe ideeën en vernieuwen steeds ons handelen.
Wij werken gestructureerd.
Wij spreken de kinderen aan op een manier, die past bij hun ontwikkeling.
Wij streven ernaar, dat de kinderen het naar hun zin hebben, zich geborgen voelen.
Wij stellen ons open op voor zowel collega's, kinderen als ouders.
Wij stralen vertrouwen uit naar de kinderen, ouders en collega's.
Wij oordelen en veroordelen anderen niet op gedrag, uiterlijk, leeftijd, geloof of geslacht.

Brengen en halen

De kinderen worden ontvangen in een vaste groep. Wij vinden het belangrijk, dat wij bij binnenkomst met de ouders even een praatje maken zodat zij kunnen vertellen hoe het met hun kind gaat en of er nog bijzonderheden zijn. Als er bijzonderheden zijn, dan noteren wij dat op de dag-lijst. Als de kinderen worden opgehaald, wordt aan de ouders verteld hoe de dag verlopen is, wat hun kind die dag gedaan heeft, met wie en waarmee het gespeeld heeft en of er nog bijzonderheden zijn. Voor de kinderen tot 1 jaar wordt dagelijks in een eigen schriftje bijgehouden wat het kind gedronken heeft, hoeveel het geslapen heeft. Ook worden bijzonderheden in het gedrag of de ontwikkeling genoteerd.

Geborgenheid en veiligheid

Wij bieden geborgenheid en veiligheid, door actief te luisteren naar het kind en dit te vertalen naar de behoeftes van het kind. Aandacht voor elkaar op een manier die bij het kind past, is hierbij ons uitgangspunt. Dit kan bijvoorbeeld betekenen, dat een kind juist liever niet op schoot wil als het verdriet heeft, maar liever even samen een spelletje doet. Geborgenheid en veiligheid creëren wij ook, door structuur aan te bieden, zoals een vast team van pedagogisch medewerkers en een vaste dagindeling met de daarbij behorende rituelen. Voor baby's is rust en regelmaat belangrijk. Daarom wordt het ritme van thuis zoveel mogelijk gevolgd. Wij communiceren letterlijk op het niveau van de kinderen, door veel bij hun op de grond te zitten en door de knieën te gaan, om hen op ooghoogte te benaderen. Op schoot nemen, knuffelen maar vooral geïnteresseerd zijn in het kind geeft een gevoel van geborgenheid wat wij erg belangrijk vinden. Wij tonen betrokkenheid bij zowel het kind als de ouders. Ook dit geeft het kind een gevoel van veiligheid.

Gewetensvorming

Zelfstandigheid houdt niet alleen in dingen zelf kunnen doen, minstens even belangrijk is het om zelf te weten wat goed en fout is om te doen. Bij jonge kinderen moet dit geweten nog gevormd worden. De pedagogisch medewerker houdt hiermee rekening door vriendelijk, maar consequent en duidelijk kinderen aan bepaalde regels te houden en uit te leggen waarom deze regels gelden. Het kind leert zo langzamerhand wat wel en niet mag en waarom. Hierbij leggen wij de nadruk op positief gedrag. Negatief gedrag keuren wij af, maar niet het kind zelf. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie.

Keuzes maken

Wij willen de kinderen helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen, die hun eigen keuzes kunnen maken. Door zelf keuzes te maken, ontwikkelen kinderen een eigen persoonlijkheid met eigen voorkeuren. Het leren maken van keuzes, begint voor jonge kinderen, door hen in eerste instantie een beperkt aantal keuzemogelijkheden te bieden zoals: "Wil je met de puzzel spelen, of in het poppenhuis". Hierdoor is voor het kind overzichtelijk wat de mogelijkheden zijn en binnen welk kader. Ook stemmen we de hoeveelheid spel materiaal af op het ontwikkelingsniveau van de

kinderen. Later wordt de vraagstelling steeds ruimer en algemener en eindigt bij wijze van spreken met 'wat ga je straks doen'.

Knuffels & spenen

De kinderen mogen hun eigen knuffel en speen meenemen naar het kinderdagverblijf. Wij leren de kinderen om deze af te geven en in hun mandje te leggen. Wanneer de kinderen gaan slapen, mogen ze hun knuffel of speen weer even hebben. Soms krijgen de kinderen, als het nodig is, hun knuffel of speen tussendoor. Zo bieden wij de kinderen veiligheid en geborgenheid.

Voor nood liggen er reserve spenen die voor gebruik worden uitgekookt.

Motiveren

Wij benaderen de kinderen positief. Als we kinderen aanspreken op hun gedrag zeggen we niet: "Je mag niet....", maar "Zullen we proberen" Wij laten de kinderen zien dat we vertrouwen in hen hebben en we tonen respect voor hen. Door beloning en stimulans, proberen wij de kinderen te motiveren iets te doen, of een nieuwe stap in hun ontwikkeling te zetten. Ook proberen we de kinderen te stimuleren door zelf het goede voorbeeld te geven.

Normen en waarden

Iedereen heeft zijn eigen normen en waarden en brengt deze over. Bewust, maar ook onbewust. Daarom vinden wij het belangrijk, dat de pedagogisch medewerkers zich realiseren wat hun eigen normen en waarden zijn en welke invloed die hebben op hun werk. De voorbeeldfunctie die de pedagogisch medewerkers hebben, is namelijk van ongelooflijk belang en van onschatbare waarde. Ook al blijkt over het algemeen, dat de normen en waarden van collega's in grote lijnen overeenkomen, de kleine verschillen kunnen het soms heel lastig maken. Feedback hierover is daarom belangrijk en maakt dat men op één lijn zit naar de kinderen. Hiertoe hebben we maandelijks werkoverleg en staan normen en waarden altijd op de agenda. We streven naar een sfeer waarbij het gewoon is dat elkaar hier op aan kunnen spreken. Nieuw personeel gaat uit van de normen en waarden die bij ons gehanteerd worden en dient zich hieraan aan te conformeren.

Observaties & 10-minutengesprekken

Observeren en signaleren

Wij volgen op het kinderdagverblijf het gedrag van het kind, zowel individueel als in de groep. Hierdoor kunnen wij ons pedagogisch handelen afstemmen op de eigenheid van het kind en het functioneren van de groep én kunnen wij bijzonderheden in gedrag tijdig signaleren.

Structureel volgen van ontwikkeling van kinderen en het mentorschap

Het observatiesysteem van **IRIS Opvang** wordt gebruikt voor de kinderen die worden opgevangen in ons kinderdagverblijf. Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling door gebruik te maken van dat systeem. Er wordt gebruik gemaakt van het ontwikkelvolgsysteem Pravoo. Ouders krijgen ten minste één keer per jaar de mogelijkheid gebruik te maken van het 10 minuten gesprek. Aan ieder kind is een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is eerste aanspreekpunt voor ouders. Ouders worden op de hoogte gesteld wie de mentor is en bij eventuele wijzigingen. In het gesprek met de ouders worden de bevindingen van de mentor besproken. Het 10-minuten gesprek is met name bedoeld om de ontwikkeling van het kind in grote lijnen te bespreken. Als er eerder twijfels of vragen zijn over de ontwikkeling van het kind, dan wordt er niet gewacht tot dit gesprek, maar wordt dat al eerder met de ouders besproken.

Bijzonderheden in de ontwikkeling of andere problemen

Als wij bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind signaleren, dan bespreken wij dat eerst met de mentor van het kind. Als ook deze het herkent, dan bespreken zij het met de ouders. Als deze onze zorg herkennen, dan wordt het ingebracht in een klein teamoverleg. Zo nodig wordt weer in

overleg met de ouders hulp ingeroepen van een externe instantie zoals het centrum voor jeugd en gezin.

Opvallend gedrag

Als een kind opvallend gedrag vertoont, observeert de mentor. Als een kind bijvoorbeeld veel huult, dan houden wij eerst bij hoeveel, hoe vaak en wanneer het kind huult. Op deze wijze ontdekken wij er misschien regelmaat of logica in. Wij maken hierbij geen gebruik van een observatieformulier. Wel schrijven wij op wat ons opvalt en bespreken dat met collega's, vervolgens met de assistent-leidinggevende en/of manager, en uiteindelijk met de ouders. Als een bepaalde aanpak van het kind nodig is, dan bespreken wij dit in een groeps-/werkoverleg en leggen dit schriftelijk vast. Eén lijn hierin is belangrijk, daarom worden ook de ouders ingelicht. Komen wij er samen met de ouders niet uit, dan wordt in overleg met de ouders externe ondersteuning ingeroepen.

Privacy

Ook kinderen, hoe klein ze ook zijn, hebben behoefte aan en recht op privacy. Daarom nemen wij te allen tijde de privacy van de kinderen in acht. Kind dossiers worden in een afgesloten kast bewaard. De overdracht naar collega's is niet openbaar voor ouders. Wij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden, tenzij regelgeving ons hiertoe verplicht. Wanneer wij in pedagogisch opzicht een vraag hebben over een kind en wij hebben de behoefte deze vraag voor te leggen aan een externe deskundige, dan waarborgen wij hierbij altijd de anonimiteit van het kind. De kinderen hebben het recht af en toe alleen te spelen of alleen te zijn. Wij stellen hen hiertoe in de gelegenheid middels het creëren van hoekjes en tijdens momenten van vrij spel. Vanzelfsprekend dienen wij hierbij ook hun veiligheid te garanderen en houden vanuit dat oogpunt altijd een oogje in het zeil.

Rituelen

Omdat tradities en rituelen van groot belang zijn voor de structuur en herkenbaarheid voor de kinderen, besteden wij daar veel aandacht aan. Rituelen bieden houvast als indeling van de dag, maar ook gedurende het hele jaar. De herhaling geeft de kinderen zekerheid en vertrouwen. Bij het halen en brengen en bij het eten en het naar bed gaan, zijn er vaste handelingen en rituelen (bijv. een liedje zingen voor het eten) zodat de kinderen weten wat er gaat gebeuren.

Stimuleren tot zelfstandigheid

Al van jongs af aan stimuleren wij de kinderen tot zelfstandigheid. Bij jonge kinderen begint dit met kleine dingen zoals zelf uit het flesje drinken, daarna zelf leren eten, daarna met vork en nog later, zelf het brood smeren. Andere voorbeelden zijn zelf leren aan- en uitkleden, handen wassen, opruimen. Wij laten de kinderen, als zij daar aan toe zijn, al heel jong kleine opdrachtjes uitvoeren zoals iets pakken of aangeven, of bijvoorbeeld helpen met de bekertjes op te stapelen. Ook het leren voor zichzelf op te komen en zelf problemen op te lossen, hoort bij het stimuleren tot zelfstandigheid.

Corrigeren en belonen

Als een kind iets goed doet, iets gemaakt heeft, iemand geholpen heeft, belonen wij het kind door positieve aandacht, zoals een compliment, een duim omhoog, een applaus of een knuffel. Door positief gedrag te belonen, wordt het gevoel van veiligheid en geborgenheid vergroot, het zelfvertrouwen gesterkt en de kans op negatief gedrag kleiner. Daarom vinden wij belonen belangrijker dan corrigeren. Iets doen wat niet mag, heeft over het algemeen te maken met uitproberen, ontdekken, grenzen leren kennen. Wij leggen niet de nadruk op het woord 'straffen', maar benoemen het liever 'bewust worden van regels, normen en waarden'. Als een kind iets doet wat niet mag, proberen we het de ene keer af te leiden, de andere keer leggen wij uit waarom iets niet mag en vertellen wij wat wél mag. Met name bij kleine kinderen is het belangrijk om een alternatief te bieden. Vaak weten en begrijpen zij nog niet dat iets niet mag. Een eenvoudige uitleg hierover en een alternatief geven dan duidelijkheid. Hoe wij een kind benaderen, is mede afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van het kind. Als een wat ouder kind (vanaf 2 à 2½ jaar) na drie

waarschuwingen nog steeds datgene doet wat niet mag, zetten wij het kind even apart. Over het algemeen duurt zo'n moment maar een paar tellen. Een kind wordt nooit als straf alleen buiten de groep geplaatst.

Verschonen

Wij hanteren vaste verschoonmomenten 's ochtends, tussen de middag en 's middags ná de eet- en drinkmomenten, en ook aan het eind van de dag. Verder natuurlijk zo vaak als nodig. Als wij de kinderen verschonen, geven wij ze persoonlijke aandacht. Wij zien het verschonen als een belangrijk contactmoment met het kind.

Na elke verschoning wassen wij de handen met desinfecterende zeep. Het aankleedkussen wordt structureel schoongemaakt met desinfecterend middel.

Mocht het nodig zijn zelf te gebruiken, brengen wij dit middels spatel aan.

Kinderen mogen indien zij dit kunnen zelf via het trappetje omhoog en eraf klimmen maar altijd onder toezicht en begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Zelfvertrouwen

Wij helpen het zelfvertrouwen van de kinderen te ontwikkelen, door hen positieve aandacht en complimenten te geven. Wij stimuleren de kinderen om zelf(standig) iets te doen, om iets ten minste te proberen. Wij nemen er genoeg mee, als een kind iets op zijn eigen wijze doet of probeert. Wij geven de kinderen de tijd om iets zelf te doen en grijpen niet meteen in.

Zindelijkheid

Een belangrijk onderdeel van de zelfredzaamheid, is de zindelijkheidstraining. Afhankelijk van de ontwikkeling, behoefte en rijping van het kind, wordt hieraan, in overleg met de ouders, aandacht besteed. Het is van belang dat het kind zelf aangeeft er aan toe te zijn. Wij maken gebruik van kinderwc's. Op het kinderdagverblijf wordt gebruik gemaakt van stickers of stempels om de kinderen te belonen en te stimuleren en ze net even over de streep te trekken om zindelijk te worden.

De kinderen mogen zelf naar de wc maar onder enig toezicht en wij helpen en begeleiden waar nodig. Na het plassen wassen de kinderen hun handen en drogen dit met papieren doekjes.

De interactie tussen de kinderen onderling: de groep

De algemene ontwikkeling en het welbevinden van het kind, worden beïnvloed door de groep. Kinderen leren van elkaar en zijn elkaars voorbeeld. In de groep leren kinderen om te gaan met anderen, waardoor zij zichzelf ook weer beter leren kennen. **IRIS Opvang** benut de groep als pedagogisch middel, om de kinderen te helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen en zich zo voor te bereiden op de maatschappij en het sociale leven in die maatschappij. Hieronder volgt in alfabetische volgorde een opsomming van onderwerpen die gedurende een dag op het kinderdagverblijf aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de kinderen onderling in de groep.

Dagprogramma

Wij hanteren een vast dagprogramma, dat zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften van de kinderen. Voor peuters is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers werken met een vast dagschema. Deze is zichtbaar middels de picto's. Het idee achter deze ordening van tijd is dat het de kinderen – maar ook de pedagogisch medewerkers – houvast geeft. Op deze manier werken we aan de voorspelbaarheid en geeft het de kinderen een gevoel van veiligheid. Wij volgen met de peuters het VVE-programma Piramide omdat we het belangrijk vinden hen te stimuleren in hun ontwikkeling en voor te bereiden op hun gang naar de basisschool. Een pedagogisch medewerker gaat hiervoor met de peuters naar de naastgelegen BSO-ruimte, terwijl haar collega bij de baby's en dreumesen op de KO achterblijft.

Voor baby's is het dagritme naar behoefte en naar het ritme van thuis. Dit houden wij bij op de daglijst, zoals voeding, slaaptijden en bijzonderheden. Natuurlijk geldt dat de kinderen centraal staan en niet het dagschema. Is een kind moe of zit het niet lekker in zijn vel dan passen we ons aan het kind aan. Ouders doen dit thuis ook en aangezien we een thuis willen bieden voor de kinderen, vinden we deze aanpassingen als het kind het aangeeft, dan ook logisch. We werken aan de hand van de thema's die Piramide ons biedt. Ook bij de baby's en dreumesen worden deze aangeboden. Er worden dagelijks activiteiten aangeboden die aansluiten op de ontwikkeling van baby's.

Overzicht dagindeling kinderdagverblijf:

7:00 uur: Binnenkomst / inloop van de kinderen tot en met 8.30 uur (vrij spelen)
9.00 uur: Start van VVE-programma Piramide met de kinderen van 2½ jaar en ouder bij de instroomgroep. Activiteiten met kinderen volgens Piramide (kring-activiteiten, taal- en rekenactiviteiten, knutselactiviteiten, (buiten)spelactiviteiten, spelen met ontwikkelingsmateriaal, muziekactiviteiten)
9:30 uur: Fruit eten en drinken. Zingen / voorlezen
10.00 uur: terug naar de groep. De andere kinderen die in de groep blijven krijgen een aangepast aanbod.
11:30 uur: Opruimen met de kinderen en kring
11:45 uur: Einde VVE-programma (kinderen sluiten weer aan bij KO)
11.45 uur: Eten
12:30/13:00 uur: Slaapje tot 14:30/15:00 uur (thema activiteit voor de wakkere kinderen)
15:00 uur: koekje eten en drinken, verschoon- en toiletmoment
15:30 uur: Activiteiten met kinderen (zie 9.45 uur)
16:30 uur: Drinken en een cracker eten
16.45 uur: Vrij spelen, voorlezen, spelletje
18.30 uur: sluiting KO

Eten en drinken

IRIS Opvang wil een gezonde leefstijl uitdragen. Ook ons beleid voor eten en drinken is hierop gebaseerd. Daarom hanteren wij de richtlijnen van het Voedingscentrum en **IRIS Opvang** werkt volgens het voedingsbeleid. De eet-en drinkmomenten zijn bij ons zoveel mogelijk gezamenlijk. De kinderen krijgen 's ochtends fruit, tussen de middag brood en 's middags iets kleins, bijvoorbeeld een cracker. Om 15.00 uur koekje en drinken. De kinderen krijgen op deze momenten ook iets te drinken. Baby's krijgen op hun eigen tijd de fles of het fruithapje. Wij werken hierin kindvolgend. De kinderen hebben ook ten aanzien van hun eten keuzevrijheid. Wel zorgen wij ervoor dat er voldoende afwisseling in gezonde voeding is. Wij stimuleren de kinderen om gezond en verantwoord te eten en te drinken. Wij hanteren de volgende afspraken en aandachtspunten rondom de eet-en drinkmomenten:

- vóór het eten wassen wij de handen van onszelf en de kinderen. Kinderen doen dit al jong zelf.
- we zingen/ bidden eerst voordat we gaan eten/drinken.
- we laten de kinderen zelf het broodbeleg kiezen
- we bieden een vork en kindermes aan, maar de kinderen mogen ook met hun handen eten
- we zorgen voor een gezellige sfeer tijdens het eten
- wanneer een kind iets niet lust, hoeft hij dit niet op te eten/drinken. Wel proberen, dwingen niet.
- Na het eten wassen we de handen en het gezicht van de kinderen.

Groepsactiviteiten

De activiteiten die wij bieden, zijn over het algemeen gericht op de gehele groep of op kleine groepjes van zo'n vier tot zes kinderen, maar ook per individu. Ook organiseren wij activiteiten met de gehele groep op feestelijke momenten zoals een verjaardag, Sinterklaas, of bij een ander groot

feest. Wij bieden zoveel mogelijk verschillende activiteiten aan, zodat een kind ook andere interesses leert ontwikkelen. Kinderen krijgen de gelegenheid hun eigen talenten te ontdekken en ontwikkelen door een gevarieerd aanbod aan activiteiten. We stellen de kinderen ook in de gelegenheid om veel vrij te spelen.

Wij laten de kinderen niet alleen met bijvoorbeeld scharen, lijm of andere gebruiksvoorwerpen die scherp of gevaarlijk kunnen zijn. Voor het verven gebruiken wij schorten.

Routines en regels

Om samen prettig in een groep te kunnen functioneren, zijn routines en regels nodig. Zij bieden structuur waardoor de kinderen weten waar ze aan toe zijn, hetgeen een gevoel van veiligheid geeft. Door heldere afspraken en de voorbeeldfunctie die wij in het navolgen hiervan hebben, leren kinderen het belang kennen van normen en waarden en hoe hiermee om te gaan. Daarnaast leren zij zich aan regels te houden en het waarom van de regels kennen. Vaardigheden, die hen verder helpen op hun weg naar zelfstandigheid. Wij leren de kinderen routines en omgangsvormen zoals:

- eerst opruimen voordat je met iets anders begint
- binnen lopen we, buiten mag je rennen
- speelgoed is om mee te spelen en laten we heel, met speelgoed om mee te gooien spelen we buiten.
- handen wassen voor we aan tafel gaan
- knutselactiviteiten worden aan tafel gedaan
- de bank is om op te zitten
- we praten aardig tegen elkaar
- arm voor de mond bij het hoesten of niezen
- als een ander ergens mee speelt, moet je even wachten.
- je mag elkaar geen pijn doen

Stimuleren van contacten

Wij stimuleren de onderlinge contacten tijdens de spel-, eet- en groepsmomenten. Wij proberen de kinderen bij elkaar te betrekken. Als pedagogisch medewerker nemen we het kind zo nodig even bij de hand en geven het kind net het zetje om mee te gaan spelen. Net zoals volwassenen voorkeur hebben voor andere volwassenen, hebben kinderen ook hun voorkeur voor andere kinderen. Wij respecteren dit en dwingen kinderen niet om met andere kinderen te spelen, net zoals wij ze dat ook niet onthouden. Wanneer kinderen een negatieve invloed op elkaar hebben leiden wij dit in juiste banen. Wij betrekken de oudere kinderen bij de verzorging van de kleintjes door ze bijvoorbeeld iets aan te laten geven, uitleg te geven, of te laten meekijken en helpen.

Wennen

Voorafgaand aan de formele plaatsingsdatum, stellen wij de kinderen en de ouders in de gelegenheid om te wennen aan de groep, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Het kennismakingsgesprek voeren wij samen met de ouders en het kind op de groep. Tijdens dit gesprek spreken wij een wennmoment af van en paar uur tot maximaal een halve dag. Kinderen proberen wij zoveel mogelijk bij ons te laten wennen op de dagen waarop ze ook vast zullen worden opgevangen. Wij besteden ruim de tijd en aandacht aan het kind om zich op het gemak te voelen en een gevoel te geven van veiligheid en geborgenheid. Mocht het nodig zijn maken wij een afspraak voor een volgend wennmoment.

De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten

De inrichting van zowel de binnenruimte als de buitenruimte, is zeer bepalend voor de sfeer, gebruiksvriendelijkheid en het gevoel van geborgenheid en veiligheid voor de kinderen. Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samenzijn. Als de

omgeving tegemoet komt aan de basisbehoeften van kinderen, komen de meeste kinderen vanzelf tot spelen, leren en het oefenen van vaardigheden die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling. **IRIS Opvang** besteedt daarom ruime aandacht aan de inrichting van de binnen- en buitenruimte. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde een opsomming van onderwerpen die met de fysieke omgeving te maken hebben.

Binnenruimte

De ruimte van het kinderdagverblijf biedt voldoende en verantwoord spel- en ontwikkelingsmateriaal dat bij de leeftijd van de kinderen past. De groepsruimte biedt voldoende gelegenheid om te bouwen, te knutselen, voor te lezen, etc. Hier hebben wij hoeken voor gecreëerd waar kinderen zich ook even in kunnen afzonderen maar altijd onder toezicht. We kunnen, al naar gelang de ontwikkeling en belangstelling van de verschillende kinderen, gebruik maken van de verschillende ruimtes en mogelijkheden die het gebouw te bieden heeft.

Buitenruimte

Het kinderdagverblijf van **IRIS Opvang** heeft een buitenruimte op het plein van het schoolgebouw. Via een de hal lopen wij naar de ingang van de school waaraan het plein en onze buitenruimte grenst. Onze omheinde buitenruimte is voorzien van kunstgras om te spelen. Buiten de omheining kan gebruik gemaakt worden van het plein van de school. Daar is op een rubberen tegelvloer een speeltoestel met glijbaan, een zandbak, voetbalgoal en een basketbalkorf. Het speeltoestel wordt jaarlijks gecontroleerd, waardoor deze voldoen aan de eisen van het Warenwetbesluit Attractie en Speeltoestellen.

Slaapruiimte

De slaapruiimte wordt goed geventileerd door de aangebrachte mechanische ventilatie. Bovendien is bewust een ruime kier onder de deur gelaten zodat de circulatie van frisse lucht wordt gewaarborgd. De pedagogisch medewerkers werken volgens de richtlijnen van het slaapbeleid. Elke kwartier kijken medewerkers in de slaapkamer en registreren dat op een formulier.

In de slaapkamer maken wij gebruik van stapelbedjes. Bovenin slapen zoveel mogelijk de allerkleinsten, onderin de grotere kinderen. De bedjes zijn gecertificeerd en worden jaarlijks gecontroleerd op veiligheid. De slaaptijden van de kinderen worden bijgehouden en opgeschreven op de daglijsten. Vaak maken wij gebruik van een muziekdoosje in de slaapkamer. Het naar bed brengen verloopt in een rustige sfeer. Eerst worden de kinderen verschoond, dan gaan ze naar bed, maar niet eerder dan dat wij ze even heerlijk geknuffeld hebben. Wanneer een kind moeilijk in slaap komt, gaat de pedagogisch medewerker erbij zitten en streelt, wrijft of zingt het kind in slaap. De bedjes worden volgens schoonmaakrooster wekelijks verschoond. Dit geldt ook voor de slaapzakjes die wij gebruiken. Koordjes, armbandjes, knipjes en elastiekjes o.i.d. mogen niet mee in de slaapkamer. Deze gaan voor het slapen in hun eigen mandje.

Veiligheid

Fysieke veiligheid is uitermate belangrijk, daarom voldoen onze gebouwen aan alle voor de kinderopvang geldende wet- en regelgeving. Jaarlijks houden wij een ontruimingsoefening, samen met de kinderen. In het kinderdagverblijf maken wij hierbij onder andere gebruik van een ontruimingsbedje.

Ons activiteiten aanbod

Vanuit de VVE methode Piramide is er met betrekking tot het thema, een activiteitenprogramma samengesteld. Activiteiten zoals knutselen, buiten spelen, lezen en zingen, behoren tot de structurele activiteiten.

Activiteiten kunnen zowel in groepsverband als individueel worden aangeboden. De pedagogisch medewerker maakt een planning vanuit het lopende thema, welke activiteiten aan bod zullen komen. De activiteiten worden aangepast op de ontwikkeling van de kinderen. We hebben oog voor alle kinderen in de verticale groep en zorgen ervoor dat zowel de jongste als de oudste kinderen betrokken worden bij het aangeboden spel en activiteiten. We vinden het belangrijk dat kinderen plezier beleven aan de activiteiten. Het gaat bij ons niet om het resultaat, maar om de beleving. We streven naar een hoog welbevinden en betrokkenheid.

Voor baby's hebben we een grond-box waarin ze heerlijk kunnen spelen en waar pedagogisch medewerkers rustige activiteiten met hen kunnen doen. Grijpspelletjes, blokken bouwen, knuffelen en lezen zijn heerlijke activiteiten voor baby's. Tijdens verschonen en voeding wordt extra tijd gemaakt voor persoonlijke aandacht en spel.

In samenwerking met de bibliotheek bieden we Boekstart aan. Boekstart stimuleert lezen met baby's, dreumesen en peuters. Dit scheidt een band tussen ouder en kind (of pedagogisch medewerker en kind) én is goed voor de taalontwikkeling.

Buiten spelen

Wij streven ernaar om dagelijks met de kinderen naar buiten te gaan. Ook wanneer het regent of als het koud is. Als de kinderen buiten spelen, mogen ze zelf kiezen wat ze willen gaan doen. Buiten spelen is een grote ontdekkingstocht.

Daarbij hanteren wij regels als:

- goed uitkijken voor andere kinderen als je op de fiets zit
- zand blijft zoveel mogelijk in de buurt van de zandbak
- op de billen glijden en niet gaan staan op de glijbaan
- netjes wachten tot iemand van de glijbaan is voordat je zelf gaat

Feesten

De gebruikelijke feesten worden gevierd zoals verjaardagen, Kerst en Sinterklaas. Hoe uitbundig iets wordt gevierd, hangt af van de samenstelling van de groep. Zijn er veel kleintjes dan wordt het wat rustiger gevierd.

Samenwerkingsverbanden

Wij werken samen met de BSO, basisschool, de bibliotheek.

Verjaardagen

De verjaardag van ieder kind wordt gevierd. De groep wordt versierd. Er wordt een verjaardagsmuts gemaakt en er worden verjaardagsliedjes gezongen. Ook mag het kind uit de grabbeldoos een cadeautje grabbelen. Er kan door het kind worden getrakteerd, we gaan uit van een gezonde traktatie. Voor ideeën over gezonde traktaties kunnen ouders terecht bij de pedagogisch medewerkers. Wanneer ouders niet bij de verjaardag van hun kind aanwezig kunnen zijn, kunnen er op verzoek foto's worden gemaakt.

Het ontwikkel- en spelmateriaal dat wij aanbieden

Wij zorgen voor voldoende materiaal om alle ontwikkelingsgebieden te kunnen stimuleren. Ook houden wij rekening met verschillen en interesses in cultuur, geslacht, leeftijd, etc. Om alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren, worden er iedere dag activiteiten aangeboden, die aansluiten

op de leeftijd en het niveau van de kinderen. Is een kind aan iets nieuws toe dan wordt hem dat aangeboden. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van ontwikkelingsgebieden en het spelmateriaal dat wij daarbij aanbieden.

Audiovisuele middelen

Er wordt op een geschikt moment een CD gedraaid met bijvoorbeeld kinderliedjes of rustgevende muziek. Filmpjes die passen bij het thema kunnen samen met de pedagogisch medewerker via de laptop bekeken worden.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling wordt vaak spelenderwijs gestimuleerd. Vanaf een jaar of drie, heeft de cognitieve ontwikkeling extra aandacht. Wij lezen boekjes, zingen liedjes, beantwoorden 'waarom vragen' en leggen heel veel uit. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie hierin.

Creatieve ontwikkeling

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling door de kinderen met diverse materialen te laten omgaan. Zo gaan wij de ene keer verven met een kwast en de andere keer met vingerverf. Wij laten de kinderen experimenteren met materialen. Bij de wat grotere kinderen zie je, dat het resultaat al snel telt. Toch besteden wij veel aandacht aan het proces en de (leer)ervaring van het kind en richten wij ons niet alleen op het resultaat.

EHBO

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van geldig kinder-EHBO-diploma en weet hoe te handelen in geval van nood. Jaarlijks wordt een herhalingscursus gevolgd.

Emotionele ontwikkeling

Voor baby's zijn herhaling en structuur een voorwaarde voor een stabiele, emotionele ontwikkeling. Daarom heeft het kinderdagverblijf een vast team van pedagogisch medewerkers. Het spelmateriaal dat wij baby's aanbieden is eenvoudig en is verschillend van vorm, kleur, materiaal en geluid. Spelen geeft kinderen voldoening en plezier. Voor kinderen is spelen een natuurlijke manier om dingen te leren en om te leren omgaan met emoties. Door zelf te doen, te ontdekken wat er allemaal mogelijk is en problemen op te lossen, krijgt het kind inzicht in hoe de wereld in elkaar steekt en de mogelijkheid voor expressie van gedachten en gevoelens. Door het aanbieden van verkleedkleden, creatieve activiteiten, het naspelen van situaties en fantasiespel, stellen wij de kinderen in de gelegenheid zich hierin te ontwikkelen.

Motorische ontwikkeling

Bij de verwerving van de verschillende grove en fijne motorische vaardigheden, is het voor een kind van belang dat het de mogelijkheid krijgt om allerlei bewegingen uit te proberen. Baby's leggen wij daarom bij voorkeur op een mat op de grond of in een box. Wij zorgen ervoor, dat er voor de kinderen voldoende en uitdagende bewegingsruimte is, zowel binnen als buiten. Daarnaast bieden wij gevarieerd spelmateriaal aan voor ontwikkeling van zowel de fijne als de grove motoriek. Denk aan kralen rijgen, bouw materiaal, blokkendozen, puzzels, etc. We dagen de kinderen uit tot bewegen en het oefenen van nieuwe motorische vaardigheden.

Taalontwikkeling

Door het gebruik van taal is communicatie mogelijk. Dit kan met behulp van verschillende soorten taal zoals gesproken taal, gebarentaal, lichaamstaal of geschreven taal. Door taal krijgt het kind contact met anderen en wisselt hij informatie uit. De taalontwikkeling wordt sterk beïnvloed door de omgeving en is essentieel voor processen als denken, redeneren, socialiseren, interpreteren. Wij stimuleren de taalontwikkeling van de kinderen door het bieden van een taalrijke omgeving, veel te praten, door uit te leggen en te benoemen wat we doen, door het zingen van liedjes en door voor te

lezen. Het interactief voorlezen is hier een belangrijk onderdeel van. Wij vinden het belangrijk om gesproken taal te ondersteunen met lichaamstaal.

Zintuiglijke ontwikkeling

Baby's moeten in de gelegenheid gesteld worden om hun omgeving af te tasten en te ervaren of er nog iets te zien, te horen, te proeven of te ruiken is. Wij zorgen er daarom voor dat de omgeving rijk is aan prikkels, maar ook weer niet zoveel dat zij erdoor overspoeld worden. Wij bieden de baby's heel bewust prikkels aan.

Bij de grotere kinderen, stimuleren wij de zintuiglijke ontwikkeling door het interactief voorlezen, door ze met diverse materialen te laten spelen zoals zand, water, klei, verf en door ze met verschillende smaken in aanraking te brengen.

Ziekte

Wanneer moet een kind thuisblijven omdat het ziek is? Wij letten hierbij op:

- Gezondheid/welzijn van het kind
- De gezondheid/welzijn van andere kinderen
- Personen met een verhoogd risico
- Praktische mogelijkheden
- Medicijngebruik
- Medicatieformulier

Gezondheid/welzijn van het kind. Wanneer het kind op het kinderdagverblijf ziek wordt en het heeft naar inzicht van de pedagogisch medewerkers medische hulp nodig zoals een dokter, of als het kind te ziek is voor verblijf op het kinderdagverblijf (koorts 38,5 of meer) dan zal de pedagogisch medewerker de ouders meteen waarschuwen. Ook wanneer we twijfelen, overleggen wij altijd met de ouders. Kinderen met koorts (38,5 of meer) moeten worden opgehaald. We geven zetpillen alleen op doktersadvies.

We kunnen ouders verplicht stellen hun kind op te halen. Kinderen die zich niet lekker voelen hebben vaak behoefte aan extra aandacht van hun vader of moeder. Soms kan inspanning van het verblijf voor het zieke kind teveel worden. In dit geval is het kind naar onze mening thuis beter op zijn plaats. Wanneer het kind zich prettig voelt is het mogelijk ook sneller beter.

De gezondheid/welzijn van andere kinderen. Als een kind met een besmettelijke ziekte (toch) naar het kinderdagverblijf komt, is het belangrijk goed na te gaan of de gezondheid van de andere kinderen in gevaar komt. Veel besmettelijke ziekten worden al overgedragen in de incubatietijd, zodat verwijdering van het zieke kind niet zinvol is. Denk aan ziekten als verkoudheid en waterpokken. Overigens is het de verantwoordelijkheid van de ouders het kinderdagverblijf hiervan op de hoogte te houden. Het is onze taak om opvoeders duidelijk te informeren over op het kinderdagverblijf heersende besmettelijke ziekte. Hiermee willen wij voorkomen dat er een paniecreactie ontstaat en opvoeders weten snel en efficiënt welke maatregelen er getroffen zijn en genomen kunnen worden.

Personen met een verhoogd risico. Personen met een verhoogd risico zijn:

- kinderen met chronische ziekte of stoornis in de afweer. Risicoziekten zijn kinkhoest en RS-virus.
- Bij zwangerschap is er een verhoogd risico voor een miskraam en aangeboren afwijkingen bij het kind bij Rode hond en de 5e ziekte.

Indien deze ziektes zich bij een kind openbaren verwachten wij dat ouders contact met ons opnemen.

Medische noodzaak voor het weren van kinderen bestaat uit:

- Waterige en/of bloederige diarree
- Geelzucht
- Open tuberculose

- Difterie en polio
- Koorts boven de 38, 5 graden
- Waterpokken, waarbij de blaasjes nog vochtig zijn.
- Krentenbaard (onbehandeld)
- Hoofdluis

Medicijngebruik. Alleen op doktersadvies geven we kinderen medicatie. Wij vragen van u met doosje en bijsluiter aan ons afgeleverd worden. Ook kijken we naar de datum en toedienfrequentie. De pedagogisch medewerker kan slechts de volgende medicijnen toedienen, na ondertekening van medicatieformulier: neus-, oog-, en oordruppels, antibiotica/penicilline, oogpleisters, hoestdrankjes en pufapparaten.

Tot slot

De groepsleiding wordt in het werk op verschillende manieren ondersteund en begeleid door de leidinggevende. Zij kan op haar beurt terugvallen op de manager van **IRIS Opvang**. In het geval van calamiteiten kan de groepsleiding terugvallen op een achterwacht.

De oudercommissie denkt met **IRIS Opvang** mee over het te voeren beleid en houdt jaarlijks een ouderavond. Samen maken en houden we de kinderopvang een goede, veilige en uitnodigende plek voor kinderen.

(maart 2018)